

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 23880/2024
09.04.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Миљан Матовић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Далибор Митић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизијама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2731/23 од 23.11.2023. године, у седници одржаној 09.04.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2731/23 од 23.11.2023. године и предмет враћа том суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Јагодини П 1/23 од 28.06.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да исплати тужиоцу на име дуга износ од 50.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са каматом по стопи одређеној Законом о затезној камати од 01.01.2020. године до коначне исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца од досуђеног износа из става првог изреке до траженог износа од 100.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са каматом по стопи одређеној Законом о затезној камати од 01.01.2020. године до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова паричног поступка исплати износ од 539.081,50 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2731/23 од 23.11.2023. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Вишег суда у Јагодини П 1/23 од 28.06.2023. године. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име дуга исплати износ од 31.189 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са каматом по стопи одређеној Законом о затезној камати почев од 01.01.2020. године до коначне исплате, док је за веће потраживање од досуђеног износа до износа од 100.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са каматом по стопи одређеној Законом о затезној камати од 01.01.2020. године до коначне исплате, тужбени захтев одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова паричног поступка исплати 413.250,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац и тужени су изјавили ревизије и то: тужилац због погрешне примене материјалног права, а тужени због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. и члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 10/23) Врховни суд је утврдио да су ревизије основане.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности, нити је учињена нека друга битна повреда поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су били у пријатељским односима. Дана 07.11.1998. године закључили су уговор о зајму. Наведеним уговором тужилац је као зајмодавац дао туженом као зајмопримцу 50.000 DM са роком враћања од 07.11.1999. године, који може бити краћи или дужи уз сагласност обе уговорне стране. Према члану 2. уговорена је обавеза зајмопримца да на име камате у корист зајмодавца сваког месеца измирује обавезу у висини од 2.000 DM и то најкасније до 08. у месецу. О наведеној позајмици постоји признаница која је писана руком, а којом се потврђује да је 07.11.1998. године примљен износ од 50.000 DM, да је тај новац предао тужилац, а примио га је ВВ (отац туженог). Наведену позајмицу тужени није оспорио. Након тога, странке су закључиле уговор о репрограму дуга дана 08.10.2000. године у коме је констатовано да тужени дугује тужиоцу износ од 61.000 DM и да је дуг од 56.000 DM на основу признанице од 07.11.1998. године, а дуг од 5.000 DM по основу позајмице од августа 2000. године. Уговором је предвиђена динамика враћања позајмице уз констатацију да је у наведене износе урачуната и камата. Према динамици последња рата (осма) у износу од 10.000 DM доспева 08.10.2002. године. Међутим, тужени је потписао изјаву дана 07.06.2019. године у којој се наводи да је позајмио тужиоцу износ од 100.000 евра о чему није сачињен уговор о зајму у писаној форми, а који износ није вратио и да признаје постојање дуга и обавезује се да врати дуг до 31.12.2019. године. Назначена изјава је оверена код јавног бележника Владике Милојевића под Оуп – IV 3572-2019 од 07.06.2019. године. Тужилац је туженом проследио опомену пред утужење а коју опомену је тужени примио 03.03.2020. године. Тужилац се у току 2012. године разболео од акутне леукемије и канцера, храни се преко сонде и од тада је инвалидски пензионер, прима пензију и кућну негу и помоћ.

При овако утврђеном чињеничном стању, Апелациони суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца делимично основан и то за износ од 61.000 DM што према званичном курсу на дан пресуђења чини износ од 31.189 евра. Усвојио је тужбени захтев за тај износ и обавезао туженог на плаћање тог износа у динарској противвредности. Без обзира што постоји изјава туженог оверена код нотара дана 07.06.2019. године, нижестепени суд је закључио да се ради о изјави о признању дуга, али да тужени тужиоцу дугује износ од 61.000 DM што представља противвредност од 31.189 евра (паритет 1 евро = 195583 DM) те да тај износ тужени није вратио тужиоцу.

По оцени Врховног суда, у овој правној ствари погрешно је примењено материјално право, што је за последицу имало и непотпуно утврђено чињенично стање, што је исходovalo неопходност укидања одлуке другостепеног суда.

Наиме, чињеница је, а што међу странкама није ни спорно, да је тужилац туженом позајмио 50.000 евра. Међутим према члану 2. уговорено је и да тужени плаћа тужиоцу на име камате 2.000 DM месечно најкасније до 08. у месецу. О томе постоји признаница потписана 07.11.1998. године. По наводима тужиоца тужени дуг није вратио, па је 08.10.2000. године закључен уговор о репрограму где је назначено да тужени дугује тужиоцу 61.000 DM. При томе се наводи да дуг чини 56.000 DM по основу признанице од 07.11.1998. године а дуг од 5.000 DM по основу позајмице од августа 2000. године. Уговорена је динамика враћања при чему је констатовано и да је у износе урачуната и камата. Након тога, 07.06.2019. године тужени потписује изјаву о признању дуга која је оверена код јавног бележника Владице Миливојевића дана 07.06.2019. године. У току поступка егзистирају чињенице, а што ни тужилац није спорио, да је тужени уградио одређене прозоре од ПВЦ-а на његовом објекту, као и објекту његовог сина. Тужени истиче да је на такав начин враћен део дуга.

Уговор о зајму са уговореном каматом при чему давалац није регистрован за вршење такве делатности се не може сматрати уговором о кредиту. У току поступка није детаљно разграничено да ли је уградња ПВЦ прозора на објекту тужиоца и његовог сина била предвиђена као начин враћања дела позајмљеног износа од 50.000 DM. Ако је закључен уговор на 50.000 DM дана 07.11.1998. године, није утврђено зашто је у уговору о репрограму дуга од 08.11.2000. године назначено да дуг износи 61.000 DM, а да раније уопште није утврђено да ли је накнадно тужиоцу позајмљен новац мимо ових 50.000 DM. У току поступка истицана је чињеница да је тужени дао тужиоцу два аута и то „Опел кадет“ и „Рено логан“. Није утврђено да ли су назначени аутомобили дати на име отплате дуга, или не. Евидентно је да се тужени разболео и да због тешке болести није давао јасне исказе када је поново саслушаван, већ је у одређеним моментима давао и писмене изјаве. Другостепени суд наводи и изјаву тужиоца да њему тужени дугује око 200.000 евра, да је опростио 100.000 евра и да би био задовољан уколико тужени врати износ од 30.000 евра уз трошкове адвоката. Мотив давања такве изјаве није разјашњен.

Имајући у виду чињеницу да је приликом склапања првог и другог уговора (уговора о репрограму дуга) констатовано да је тужени био дужан да плаћа и камату, та чињеница се мора узети у обзир сходно члану 127. Закона о банкама. Ако је део дуга враћан са отплатом камате, а тужилац није имао право на наплату камате, онда је било неопходно утврдити који износ новца је враћен, да ли су изведени радови у погледу уградње ПВЦ столарије и давања аутомобила подразумевали враћање дела дуга, те да ли тужени треба да исплати још један део износа новца по основу неисплаћене главнице. Све те чињенице су од битног значаја за правилно и потпуно утврђивање чињеничног стања, а ради правилне оцене изведених доказа и доношења законите одлуке.

У поновном поступку нижестепени суд ће имати у виду примедбе Врховног суда и по истим поступити, потпуно и правилно утврдити чињенично стање и правилном оценом изведених доказа донеће закониту одлуку.

На основу изнетог, применом члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић